

Bayer CropScience

Version 3.0

Revisionsdatum: 16.07.2007

Säkerhetsdatablad Attribut Twin

1. Attribut SG 70

Version 3.0

Revisionsdatum: 12.07.2007

2. Hussar[®]

Version 2.0

Revisionsdatum: 16.07.2007

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

Personliga skyddsåtgärder:	Undvik kontakt med hud och ögon. Följ anvisningarna för säker hantering i säkerhetsdatabladet. Angående personliga skyddsutrustning, se punkt 8.
Miljöskyddsåtgärder:	Undvik utsläpp i vattenmiljö. Vid större utsläpp till avlopp / vattenmiljö, kontakta de kommunala myndigheterna.
Saneringsmetoder:	Spill samlas upp i täta behållare och lämnas för destruktion enligt gällande lokala föreskrifter. Angående avfallshantering, se punkt 13.
Metod för rengöring:	Undvik dammbildning. Skyfflas upp i egna behållare för vidare bortförel.

7. Hantering och lagring

Hantering:	Förhindra spridning av damm. Följ god kemikaliehygien.
Tekniska åtgärder:	Använd arbetsmetoder som minimerar kontakt. Vidtag förebyggande åtgärder mot statisk elektricitet vid risk för dammexplosion. Tekniska hjälpmedel: Använd engångsutrustning (trasor, penslar, spatlar eller liknande) i så stor utsträckning som möjligt.
Tekniska anvisningar:	Mekanisk ventilation kan vare nödvändig.
Tekniska åtgärder för lagring:	Inga speciella åtgärder.
Lagringens betingelser:	Förvaras svalt i tätstluten originalförpackning på torr och väl ventilerad plats. Förvaras åtskilt från livsmedel, dryckesvaror eller djurfoder. Optimal lagringstemperatur mellan 0 och 30 °C

8. Begränsning av exponeringen / personliga skydd

Andningsskydd:	Vid otillräcklig ventilation: Använd lämpligt andningsskydd. Använd andningsskydd med partikelfilter, typ. P2.
Handskydd:	Vid kontaktfara: Skyddshandskar skall användas. Lämpligast är nitrilhandskar.
Ögonskydd:	Vid kontaktfara: Använd skyddsglasögon/ansiktsskärm.
Hudskydd:	Vid risk för kontakt skall dammtätt förkläde eller arbetskläder användas.
Hygieniska åtgärder:	Tvätta händerna efter kontakt. Avlägsna nedsmutsade kläder och tvätta huden noga med tvål och vatten när arbetet är färdigt. Isolera och tvätta förorenade kläder innan de användes igen. Ät, drick eller rör inte under hanteringen.

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Tillstånd:	Fint ljusbrunt granulat
Lukt:	Svag egenlukt
pH:	7,5 – 9,0 vid 10 % lösning i vatten
Densitet:	570 – 670 kg/m ³
Smältpunkt/ -område:	Från 160 °C
Antändlig (fast material, gas)	Produkten är inte lätt antändlig
Vattenupplösighet:	Ca. 42 g/l, målt vid pH 7
Damm innehåll:	Nästan dammfri

Säkerhetsdatablad

Attribut SG 70

Revisionsdatum: 12.07.2007

Version 3.0

Sidan 4 av 10

10. Stabilitet och reaktivitet

Förhållande som skall undvikas:	Extrema temperaturer och direkt solljus
Termiskt sönderfall:	> 175 °C, Upphettningsteg: 3 K/min Exotermt sönderfall
Farliga reaktioner:	Inga farliga reaktioner kända under normale användningsförhållanden Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

11. Toxikologisk information

Akut oralt:	LD ₅₀ (råtta) > 2.500 mg/kg
Akut vid inandning:	LD ₅₀ (råtta) > 4.995 mg/l (4 h, högsta koncentration, som kan testas)
Akut dermalt:	LD ₅₀ (råtta) > 2.000 mg/kg
Hudirritation:	Ingen hudirritation (kanin)
Ögonirritation:	Ingen ögonirritation (kanin)
Sensibilisering:	Ej sensibiliserande (marsvin) OECD Test riktlinjer 406, Buehler test

12. Ekologisk information

Bionedbrytbarhet	Icke lätt nedbrytbart
Fisktoxicitet:	LC ₅₀ : > 77,6 mg/l (96 h); <i>Oncorhynchus mykiss</i> (Regnbåge). Upplysningen refererar till den tekniska aktiva substansen.
Daphniatoxicitet:	EC ₅₀ : > 107 mg/l (48 h); <i>Daphnia magna</i> . Upplysningen refererar till den tekniska aktiva substansen.
Algtoxicitet:	EC ₅₀ : > 113,4 mg/l (72 h); <i>Selenastrum capricornutum</i> . Test utfört på liknande formulering. EC ₅₀ : 0,0158 mg/l (7 d); <i>Lemna gibba</i> (andemat). Test utfört på liknande formulering.

13. Avfallshantering

Produktrester:	Rester, spill och förpackning som inte är rengjord klassas som farligt avfall och ska lämnas för destruktion. Kontakta Miljö- och Hälsoskyddskontoret i kommunen för mer information.
Rengör förpackningen så här:	<ol style="list-style-type: none">1. Rengör förpackningar för växtskyddsmedel genast efter tömning, så att sköljvätskan kan hällas direkt i sprutan. Ev. folieförsegling skall också rengöras.2. Fyll den tomma förpackningen till ca 1/5 med vatten.3. Sätt på locket.4. Skaka förpackningen så att sköljvattnet kommer åt hela insidan.5. Ta av locket och ta hand om sköljvattnet på ett miljömässigt riktigt sätt.6. Upprepa proceduren minst tre gånger med vatten.7. Låt förpackningen rinna av (upp och ner) tills den är droptorr.
Tomemballage:	Bayer CropScience är anslutet till SvegReturs insamlings- och återvinningssystem för plastförpackningar. Detta innebär att du kan lämna rengjord förpackning kostnadsfritt. För vidare information kontakta SvegRetur tel. 0371 345 48, www.svepretur.se .
Avfallsnummer:	020108 Avfall som innehåller farliga jordbrukskemikalier

14. Transportinformation

ADR/RID/ADNR	UN-nr: 3077	Etikett: 9	Förpackningsgrupp: III
	Transportklass: 90		
	Benämning av godset: Miljöfarliga ämnen, fasta, N.O.S. (Propoxcarbazone-sodium mixture)		
IMDG	UN-nr: 3077	Etikett: 9	Förpackningsgrupp: III
	EmS: F-A, S-F	Marin forureningsfaktor: P	
	Benämning av godset: Environmentally hazardous substance, solid N.O.S. (Propoxcarbazone-sodium mixture)		
IATA	UN-nr: 3077	Etikett: 9	Förpackningsgrupp: III
	Benämning av godset: Environmentally hazardous substance, solid N.O.S. (Propoxcarbazone-sodium mixture)		

15. Gällande bestämmelser

Kemikalieinspektionen har bedömt och godkänt produkten som bekämpningsmedel. Produkten är klassificerad och märkt enligt EUs direktiv 1999/45/EG.

Reg nr: 4710
 Behörighetsklass: 2L
 Farobeteckning: Miljöfarlig
 Farokod: N

Miljöfarlig

Användningsområde: Mot ogräs i odlingar av höstvetete. Endast för vårbehandling.
 Förpackning: 300 gram

Riskfraser: R50/53 Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

Skyddsfraser: S2 Förvaras oåtkomligt för barn
 S13 Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder

Övriga upplysningar: För att undvika risker för människor och miljö, följ bruksanvisningen. Särskilda miljörisker: Rengör ej sprututrustning i närheten av sjö eller vattendrag. För att begränsa riskerna för vattenlevande organismer ska de anvisningar iakttas som framgår av allmänna råd 97:3 och den hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd som hör till Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel.

16. Annan information

Riskfraser, punkt 3: R50/53 Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

Säkerhetsdatabladet är utarbetat enligt kemikalieinspektionens föreskrifter (1998:8) om kemiska produkter och biotekniska organismer, med senare ändringar.

Säkerhetsdatablad

Hussar®

Revisionsdatum: 16.07.2007

Version 2.0

Sidan 6 av 10

1. Namnet på ämnet / beredningen och bolaget / företaget

Produktnamn: **Hussar**
 Användningsområde: Herbicid
 Företag: Bayer AB Telefon: +45 4523 5000
 Bayer CropScience
 Postbox 2090
 DK-2800 Kgs. Lyngby
 Danmark
 Telefon i nödsituation: Bayer (dygnet runt) + 040 418180
 Ansvarlig avdelning: E-post: MSDS.Nordic@bayercropscience.com

2. Farliga egenskaper

Hälssofarliga egenskaper: Risk för allvarliga ögonskador. Verkar lätt hudirriterande.
 Miljöfarliga egenskaper: Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

3. Sammansättning / information om beståndsdelar

Vattendispergerbart granulat (WG)
 Iodisulfuron-metyl-natrium 5%, mefenpyr-diethyl 15 %

Farliga ämnen	Cas-nr	Einecs/Elincs-nr	Halt %	Symbol	R-fraser*
Jodosulfuronmetylnatrium	144550-36-5	-	5	N	R50/53
Solventnafta (petroleum), tung aromatisk	64742-94-5	265-198-5	≥ 10 - ≤ 30	Xn, N	R51/53, R65, R66
Natrium alkylnaftalensulfonat, formaldehyd polymer	68425-94-5	-	≥ 1 - ≤ 15	Xi	R36/38
Olefin-sulfonat, natrium salt	68439-57-6	270-407-8	≥ 1 - ≤ 15	Xi	R38, R41

* Förklaring av riskfraser i punkt 16

4. Åtgärder vid första hjälpen

Inandning: Personen skall vila i frisk luft under uppsyn. Vid obehag uppsök läkare och tag med säkerhetsdatabladet.
 Hudkontakt: Tag genast av nedstänkta kläder och tvätta huden med tvål och vatten. Kontakta genast läkare om symptom uppträder efter tvättning.
 Ögonkontakt: Skölj genast med rikliga mängder vatten. Avlägsna eventuella kontaktlinser och håll ögonen vidöppna. Tillkalla ambulans. Fortsätt skölja under transporten. Tag med säkerhetsdatabladet.
 Förtäring: Framkalla inte kräkning. Om kräkning uppstår huvudet lågt så att maginnehållet inte kommer ner i lungorna. Skölj munnen ordentligt. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

5. Brandbekämpningsåtgärder

Lämpliga släckmedel: Tag hänsyn till ev. andra kemikalier vid val av brandsläckningsmedel.
 Släckmedel: Vattendimma, alkoholbeständigt skum
 Särskilda risker: Vid brand bildas giftiga och frätande gaser (kolmonoxid (CO), kväveoxid (NO_x), svaveloxider, fosforoxider, väteklorid (HCl), vatejodid (HI), vatäfluorid)
 Skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal: Använd rökdykarutrustning.

Säkerhetsdatablad

Hussar®

Revisionsdatum: 16.07.2007

Version 2.0

Sidan 7 av 10

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

Personliga skyddsåtgärder: Undvik kontakt med hud och ögon. Följ anvisningarna för säker hantering i säkerhetsdatabladet. Angående personlig skyddsutrustning, se punkt 8.

Miljöskyddsåtgärder: Undvik utsläpp i vattenmiljö. Vid större utsläpp till avlopp / vattenmiljö, kontakta de kommunala myndigheterna.

Saneringsmetoder: Spill samlas upp i täta behållare och lämnas för destruktion enligt gällande lokala föreskrifter. Angående avfallshantering, se punkt 13.

7. Hantering och lagring

Hantering: Undvik kontakt med hud och ögon. Förhindra spridning av damm. Följ god kemikaliehygien.

Tekniska åtgärder: Använd arbetsmetoder som minimerar kontakt. Tekniska hjälpmedel: Använd engångsutrustning (trasor, penslar, spatlar eller liknande) i så stor utsträckning som möjligt.

Tekniska anvisningar: Mekanisk ventilation kan vara nödvändig. Förstahjälpsutrustning inkl. ögonspolflaska skall finnas på arbetsplatsen.

Tekniska åtgärder för lagring: Inga speciella åtgärder.

Lagringsbetingelser: Förvaras svalt i tätt sluten originalförpackning på torr och väl ventilerad plats. Skyddas från direkt solljus och fukt. Förvaras åtskilt från livsmedel eller djurfoder. Lagringstid: > 24 månader. Lagringstemperatur: 0 °C - 30 °C, max 50 °C.

8. Begränsning av exponeringen / personligt skydd

Tekniska åtgärder: Ventilationen skall vara effektiv. Gränsvärden skall ej överskridas och risken för inandning av damm skall minimeras.

Kemisk namn	Kontroll parametrar	Uppdatering	Grundvärdig
2-Metylpropan-1-ol (CAS nr: 78-83-1)	150 mg/m ³ / 500 ppm (NGV)	2005	TLV (SE)
2-Metylpropan-1-ol (CAS nr: 78-83-1)	250 mg/m ³ / 75 ppm (KTV)	2005	TLV (SE)

Andningsskydd: Använd andningsskydd med partikelfilter, typ P2.

Handskydd: Vid kontaktfara: Skyddshandskar skall användas. Lämpligast är nitrilhandskar.

Ögonskydd: Vid preparatpåfyllning: Använd skyddsglasögon eller ansiktsskydd. Sprutning med traktor med tät förarhytt: Byxor, handskar och stövlar.

Hudskydd: Vid risk för kontakt skall förkläde eller arbetskläder användes.

Hygieniska åtgärder: Tvätta händerna efter kontakt. Avlägsna nedsmutsade kläder och tvätta huden noga med tvål och vatten när arbetet är färdigt. Isolera och tvätta förorenade kläder innan de användes igen. Ät, drick eller rör inte under hanteringen.

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Tillstånd: Ljusbeige till brunt granulat

Lukt: Aromatisk

pH: 9,3 (1 % vatten)

Flampunkt: Inte relevant

Explosionsgränser: Inte relevant

Densitet: 699 – 851 kg/m³

Löslighet i vatten: Spridbar i vatten (20 °C)

Damm innehåll: Nästan dammfri

Säkerhetsdatablad

Hussar®

Revisionsdatum: 16.07.2007

Version 2.0

Sidan 8 av 10

10. Stabilitet och reaktivitet

Stabilitet:	Stabil vid normala temperaturer.
Förhållanden / material som bör undvikas:	Undvik exponering för höga temperaturer eller direkt solljus.
Farliga omvandlingsprodukter:	Vid upphettning kan giftiga och frätande ångor / gaser bilas.

11. Toxikologisk information

Akut oralt:	LD50 (råtta) 2.000 mg/kg. Test utfört på liknande formulering.
Akut dermalt:	LD50 (råtta) > 5.000 mg/kg. Test utfört på liknande formulering.
Akut toxicitet vid inandning:	Inte aktuell vid vanlig arbetstemperatur.
Hudkontakt:	Svagt irriterande – ej märkningspliktigt (kanin)
Ögonkontakt:	Allvarlig ögonirritation (kanin)
Sensibilisering:	Ej sensibiliserande (marsvin) OCED Test riktlinjer 406, Buehler test

12. Ekotoxikologisk information**Eko-toxicitetseffekter**

Fisktoxicitet:	LC50: 10 mg/l (96 timer) (Regnbågsforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)). Test utfört på liknande formulering.
Daphniatoxicitet:	EC50: 7,8 mg/l (48 timer) (<i>Daphnia magna</i>). Test utfört på liknande formulering.
Algtoxicitet:	EC50: 0,87 mg/l (72 timer) (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>). Test utfört på liknande formulering.

13. Avfallshantering

Produktrester:	Rester, spill och förpackning som inte är rengjord klassas som farligt avfall och ska lämnas för destruktion. Kontakta Miljö- och Hälsoskyddskontoret i kommunen för mer information.
Rengör förpackningen så här:	<ol style="list-style-type: none">1. Rengör förpackningar för växtskyddsmedel genast efter tömning, så att sköljvätskan kan hållas direkt i sprutan. Ev. folieförsegling skall också rengöras.2. Fyll den tomma förpackningen till ca 1/5 med vatten.3. Sätt på locket.4. Skaka förpackningen så att sköljvattnet kommer åt hela insidan.5. Ta av locket och ta hand om sköljvattnet på ett miljömässigt riktigt sätt.6. Upprepa proceduren minst tre gånger med vatten.7. Låt förpackningen rinna av (upp och ner) tills den är dropptorr.
Tomemballage:	Bayer CropScience är anslutet till SvepReturs insamlings- och återvinningsssystem för plastförpackningar. Detta innebär att du kan lämna rengjord förpackning kostnadsfritt. För vidare information kontakta SvepRetur tel. 0371 345 48, www.svepretur.se .
Avfallsnummer:	020108 Avfall som innehåller farliga jordbrukskemikalier

Säkerhetsdatablad

Hussar®

Revisionsdatum: 16.07.2007

Version 2.0

Sidan 9 av 10

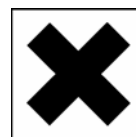
14. Transportinformation

ADR/RID/ADNR	UN-nr: 3077	Etikett: 9	Förpackningsgrupp: III
	Transportklass: 90		
	Benämning av godset: Miljöfarliga ämnen, fasta, N.O.S. (Iodosulfuron-methyl sodium / solvent naphtha (petroleum) heavy aromatic mixture)		
IMDG	UN-nr: 3077	Etikett: 9	Förpackningsgrupp: III
	EmS: F-A, S-F	Marin forureningsfaktor: P	
	Benämning av godset: ENVIRONMENTALLY HAZADROUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Iodosulfuron-methyl-sodium, Solvent naphtha (petroleum), heavy arom.)		
IATA	UN-nr: 3077	Etikett: 9	Förpackningsgrupp: III
	Benämning av godset: ENVIRONMENTALLY HAZADROUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Iodosulfuron-methyl-sodium, Solvent naphtha (petroleum), heavy arom.)		

15. Gällande bestämmelser

Kemikalieinspektionen har bedömt och godkänt produkten som bekämpningsmedel. Produkten är klassificerad och märkt enligt EUs direktiv 1999/45/EG.

Reg nr: 4679
 Behörighetsklass: 2L
 Farobeteckning: Irriterande, Miljöfarlig
 Farokod: Xi, N

Irriterande

Miljöfarlig

Användningsområde: Mot ogräs i odlingar av höstvetete, höstråg, rågvete, vårvete och vårkorn. Endast för vårbehandling.

Förpackning: 600 g

Riskfraser: R41 Risk för allvarliga ögonskador
 R50/53 Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön

Skyddsfraser: S2 Förvaras oåtkomligt för barn
 S13 Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder
 S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare
 S35 Produkt och förpackning skall oskadliggöras på säkert sätt
 S39 Använd skyddsglasögon eller ansiktsskydd
 S57 Förvaras på lämpligt sätt för att undvika miljöförorening

Övriga upplysningar: För att undvika risker för människor och miljö, följ bruksanvisningen. Särskilda miljörisker: Rengör ej sprututrustning i närheten av sjö eller vattendrag. För att begränsa riskerna för vattenlevande organismer ska de anvisningar iakttas som framgår av allmänna råd 97:3 och den hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd som hör till Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel.

Säkerhetsdatablad

Hussar[®]

Revisionsdatum: 16.07.2007

Version 2.0

Sidan 10 av 10

16. Annan information

Riskfraser, punkt 3:

R36/38	Irriterar ögonen och huden
R38	Irriterar huden
R41	Risk för allvarliga ögonskador
R50/53	Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön
R51/53	Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön
R65	Farligt: kan ge lungskador vid förtäring
R66	Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor

Säkerhetsdatabladet är utarbetat enligt kemikalieinspektionens föreskrifter (1998:8) om kemiska produkter och biotekniska organismer, med senare ändringar.